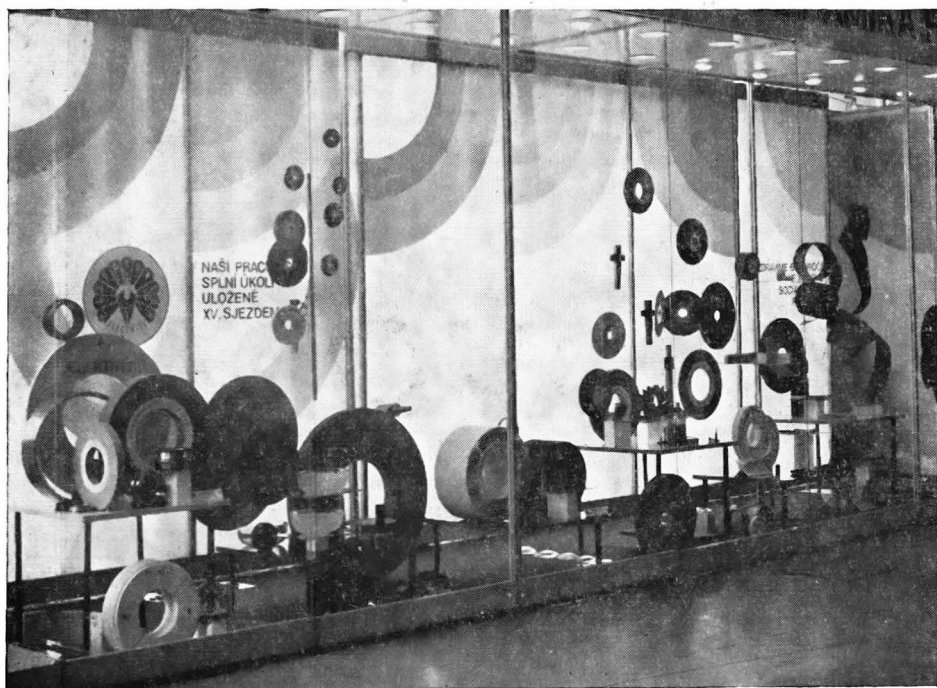

ZPRAVODAJ BENÁTECKA

ŘÍJEN 1977

Pravidelným účastníkem brněnských veletrhů je n. p. Spojené závody na výrobu karborunda a elektritu. Blíže údaje o naší expozici si můžete přečíst na páté stránce našeho časopisu.

Foto: J. Antoš, prop. n.p. Karbo

SSSR-Průkopník výstavby socialismu

Před šedesáti lety, v říjnu 1917, uskutečnil proletariát Ruska vedený Komunistickou stranou bolševiků v čele s V. I. Leninem socialistickou revoluci. Poprvé v dějinách lidstva skončil boj pracujících proti vykořisťovatelům a národnostnímu útlaku jejich vítězstvím, dobytým politické moci a vytvořením státu diktatury proletariátu. Období, které uplynulo od Velké říjnové socialistické revoluce, je historickou etapou budování Sovětského svazu a je počátkem nového společenského řádu - socialismu a komunismu. Vývoj za 60 let potvrdil, že VRSR zahájila novou epochu v dějinách lidstva - přechod od kapitalismu k socialismu.

Význam Velké říjnové socialistické revoluce spočívá v tom, že poprvé v dějinách pracující svrhli politické a ekonomické panství buržoazie a začali budovat společnost socialistickou. Spočívá též v tom, že ruský proletariát v praxi dokázal platnost marxisticko-leninské teorie, že uchopení moci proletariátu, její udržení a upevnění a budování socialismu lze uskutečnit jen prostřednictvím socialistické revoluce a diktatury proletariátu.

Rozhodující účast Sovětského svazu při porážce fašismu a osvobození Českoslo-

venska hrdinnou Sovětskou armádou měla obrovský vliv na vědomí našeho lidu, který úspěchy Sovětského svazu právem spojoval s realizací myšlenek Října, se socialismem. Proto zcela logicky v době války, poválečných letech, a zejména po vítězství pracujícího lidu v roce 1948, dochází k navázání velmi úzkých a bratrských svazků a rozvoji všestranné spolupráce mezi Československem a SSSR.

Nezapomínáme na poučení z vlastních dějin i na to, kdo je naším věrným přítelem a spojencem. Proto přikládáme důležitost důslednému naplňování smlouvy o přátelství a spojenectví se SSSR, která je pro nás garantem svobody, nezávislosti a socialistického rozvoje.

Hodnotíme-li význam a postavení Sovětského svazu v dnešním světě, 60 let po Velké říjnové socialistické revoluci, nelze nevidět, že Sovětský svaz a jeho komu-

nistická strana mají největší zásluhu na tom, že se komunismus stal největší silou naší doby.

Všechno pokrokové lidstvo si nesmírně váží zahraniční politické činnosti ústředního výboru Komunistické strany Sovětského svazu i zaníceného a nadšeného boje za upevnění míru a bezpečnosti národů, který vede generální tajemník ÚV KSSS L. I. Brežněv.

(br)

DRUŽBA Z NEJVĚRNĚJŠÍCH

Návštěva mezi přáteli, to je přece samozřejmá věc. Nic na tom nemůže změnit ani vzdálenost zhruba 2000 km, která dělí peskovský kombinát v kolomenské oblasti SSSR a n. p. Karbo v Benátkách nad Jizerou.

Jistě vás bude zajímat rozhovor s vedoucím naší letošní čtyřčlenné delegace, s Václavem Novákem, ved. provozu HK v n. p. Karborundum.

Soudruhu Nováku, řekněte nám nejprve, co se v peskovském kombinátu vyrábí. Pracující peskovského závodu zajišťují výrobu izolačních materiálů pro stavebnictví, jako je těsnění mezi panely činžovních domů, dlaždice s asfaltovým pojivem, přípravky na odhlečování betonových výrobků s velmi dobrou tepelnou izolací apod.

Která místa v SSSR jste navštívili?

Samozřejmě že Moskvu, kde jsme si prohlédli Rudé náměstí, Kreml, výstavu národů, metro a další neméně významná místa. Naše přání dostat se do Mauzolea se nemohlo uskutečnit, neboť absolvovat i několikakilometrové zástupy trpělivých návštěvníků by bylo časově velmi náročné. V současné době se Moskva připravuje na oslavy 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce a žije v přípravách na olympijské hry, které zde budou v roce 1980. Dalším městem, které jsme si prohlédli, byla Kolomna, kde žije 160 tis. obyvatel a město oslavuje 800 let svého trvání.

Jak se pracující peskovského kombinátu připravují oslavit 60. výročí VŘSR?

VŘSR je pro všechny sovětský lid historickým mezníkem a nezapomenutelnou událostí, při níž byl položen základ pro šťastný vývoj pracujícího člověka. Celý kolektiv peskovského kombinátu si dal závazek, že překročí plánované úkoly letošního roku a bude pomáhat při uskutečňování sociálního programu.

Jaké dojmy si odvážíte z SSSR?

Nikdy nezapomeneme na srdečnost, upřímnost a obětavost, kterou nám naši sovětské přátelé po celou dobu našeho pobytu poskytovali.

Rozmlouval ZB

Tříčlenná delegace pracujících peskovského kombinátu, kterou vedla předsedkyně tamější odborové organizace s. Sima Alexejeva (na snímku J. Antoše druhá zprava), navštívila ve dnech 13. - 18. září naši vlast. Vedení n. p. Karbo připravilo pro sovětské přátele velmi hodnotný program, zpestřený prohlídkou Prahy, Jablonce, MěstNV v Benátkách a v provozech a dílnách n. p. Karbo, kde se živě zajímali o výrobu brusných prostředků.

POKROKOVÁ SPOLUPRÁCE

RVHP - čtyři písmena, která mají velký význam. Je to zkratka významné hospodářské organizace socialistických zemí, Rady vzájemné hospodářské pomoci. Vznikla v roce 1949 jako odpověď socia-

listických států na vyhlášené embargo (zákaz obchodování), které uplatnily kapitalistické země v poválečném období proti nově vzniklým lidově demokratickým zemím.

RVHP sdružuje SSSR, NDR, PLR, MLR, RSR, BLR, ČSSR, přidala se Kuba, spolupracuje Jugoslávie, Vietnam, ale i Finsko. Cílem této organizace je zabezpečit rozvoj všech zúčastněných států, rozvoj jejich průmyslu, zemědělství a celého národního hospodářství. V rámci RVHP byly vytvořeny mezinárodní organizace, na jejichž činnosti se podílí všechny členské státy RVHP. Patří sem např. Interatom, Interenergo, Mezinárodní investiční banka atd. Základ spolupráce však spočívá v důsledné a cílevědomé specializaci a kooperaci výroby v jednotlivých zemích, v rozšiřování vzájemného obchodu a technické spolupráce. Specializace výroby znamená, že určitý výrobek nebo skupinu výrobků vyrábí jen jedna země pro všechny ostatní partnery, kooperace, že na dané výrobě spolupracuje několik zemí, každá vyrábí jen některou součástku nebo skupinu.

V činnosti RVHP je zapojen prakticky každý podnik v ČSSR. Výjimkou není ani n. p. Karborundum v Benátkách n. Jiz. Výrobky oboru brusivo představují velice široký sortiment různých výrobních položek, kterých je více jak 20 000. Proto podnik usiluje o jejich zúžení rozvojem spolupráce s ostatními socialistickými zeměmi. Úspěšně se tato činnost rozvíjí s NDR a MLR. S oběma zeměmi jsou připraveny k podpisu specializační smlouvy, které významně přispějí k prohloubení specializace výroby brusiva mezi Československem - NDR - MLR. Spolupráce je vedena v zásadě dvěma směry. Jednak

po stránce výrobně obchodní, jednak po stránce vědeckotechnické.

Oblast výrobně obchodní se dotýká nejen hotových výrobků, ať již keramických, organických, gumových či magnezitových, ale i výroby základních brousících materiálů, zrn bílého i hnědého korundu a karbidu křemíku. Významné místo v této spolupráci mají naše rozřezávací kotouče $\varnothing$ 600 a 800 mm i připravované průměry 1000 a 1200 mm, které významně racionalizují výrobu v hutích a ocelárnách, obdobně jako vysoce výkonné hrubovací kotouče, vyráběné v kooperaci s MLR.

Oblast vědeckotechnické spolupráce je zaměřena na nejnovější poznatky při vlastním vytváření, pálení a obrábění brousících nástrojů, aby byla postupně odstraněna naše závislost na dovozu moderní techniky z kapitalistických států. Dále je to zavádění nových, moderních balících metod k odstranění fyzické námahy a zabezpečení expedice zvýšených objemů výroby. Ve vědeckotechnické spolupráci nesmíme zapomenout samozřejmě ani na oblast výzkumu a vývoje nových brousících nástrojů o vyšších obvodových rychlostech, s vyšším výkonem, spolehlivostí a bezpečností práce.

Koncepcí rozvoje národního podniku Karborundum počítá s dalším posilováním mezinárodní dělby práce se všemi zeměmi RVHP. Je to důležitý prvek, který nám umožní urychlit náš rozvoj a dosáhnout nejen v objemu, ale i v kvalitě výroby světové špičky v oboru brusivo.

Ing. Miroslav Zíma

Úspěšně na veletrhu

Za jednu z nejvýznamnějších událostí roku obchodně technického charakteru je možno považovat Mezinárodní strojírenský veletrh, konaný každoročně v Brně. Letošní XIX. ročník se stal přehlídkou technické úrovně výrobků vystavovatelů ze všech vyspělých států různých kontinentů. Stal se i setkáním obchodních partnerů, při nichž byly vyjasňovány poslední podrobnosti a podepisovány kontrakty o dodávkách pro rok 1978. Expozice našeho podniku se skládala ze 3 tematických částí, které tvořily záruzdorné výrobky, poprvé ve větším rozsahu představované veřejnosti, ve druhé části brousící nástroje spolu s ukázkami

jimi opracovaných součástí, dokumentující širokou možnost využití našich výrobků v nejrůznějších oblastech výroby, a konečně reprezentativní výběr sortimentu, včetně drousících plátan a papírů, nekonečných pasů ap. Účast našeho podniku na akcích tohoto druhu není motivována pouze potřebou konfrontace našich výrobků s výrobky konkurenčními. V průběhu MSV byla uskutečněna celá řada obchodních jednání, byly podepsány kontrakty se zákazníky ze socialistických zemí, převyšující hodnotu 65 mil. Kčs, z čehož největší objemy již tradičně vyveze náš podnik, prostřednictvím OZS Čs. keramika, do SSSR.

U příležitosti letošního MSV byla podepsána dvoustranná dohoda mezi ČSSR a NDR o spolupráci a specializaci výroby v oboru brousících nástrojů do r. 1980, v objemu skoro 20 mil. Kčs.

Vedle těchto nepochybně pozitivních skutečností se však znovu a velice důrazně projevila tendence rostoucích nároků na kvalitu a přesné a včasné plnění našich závazků vůči odběratelům.

Výrobci brousících nástrojů, a to nejen

z kapitalistických států, stále rozšiřují nabídku svých výrobků, včetně dokonalého servisu a přesného dodržování termínů dodávek. Je pochopitelné, že stejné úkoly stojí i před zaměstnanci našeho podniku. Úspěšné plnění závěrů XV. sjezdu KSČ v oblasti hospodářské politiky, iniciativa racionalizačních kolektivů, BSP a zlepšovatelů a vynálezců nás přesvědčuje o tom, že i v této oblasti uděláme krok se světovou úrovní. (zb)

Z historie Benátecka

NÁSTIN KULTURNĚ OSVĚTOVÉHO ŽIVOTA

Pád bachovského absolutismu v r. 1859-60 přinesl také českému lidu národní, kulturně osvětové ozdravení veřejného života. Nastala skutečná expanze národně lidových sil a lidé se počali intenzivně sdružovat ve spolky a organizace - zprvu nacionalistické, pak stavovské a politické. Kulturně osvětová činnost sjednocovala protichůdné zájmy a cíle i potřeby našich obyvatel. Byl to život již v minulosti čilý, intenzivní. Minulost dala počátek tradici hudební (bendovské, smetanovské a dnes foersterovské). Že **hudební tradice** je v Benátkách n. J. stále živá, dokazuje svou již 30letou úspěšnou činností **Pěvecké sdružení Foerster** při ZK ROH n. p. Karborundum. Toto pěvecké těleso, založené v lednu 1944 jako Brunclíkův pěvecký sbor (od r. 1952 PS Foerster), je pokračovatelem a také dovršitelem více než stoleté pěvecké tradice benátecké. První sbormistr insp. Miloslav Brunclík - od r. 1946 měl v prof. Jos. Havlíčkovi obětavého nástupce. Hudební život našeho města i jeho okolí nesmírně obohatil svou činností **Klub přátel umění** (zal. v září 1961) při Osvětové besedě. Intenzita hudebního života se projevuje pravidelným pořádáním koncertů významných umělců i hudebních souborů a těles i různými akcemi kulturně osvětovými (přednáškami, výstavami, zájezdy i akcemi politickými).

Velmi záslužným činem KPU je jeho patronát nad mladými, začínajícími, talentovanými hudebníky. Duší KPU je jeho zakladatel a iniciativní jednatel a organizátor, František Borovička, bývalý operní a koncertní pěvec. Především jeho zá-

sluhou viděli a slyšeli Benátčané již více než 140 vysoce hodnotných koncertů a hudebních pořadů.

Od hudební tradice Benátek nad Jizerou si nelze odmyslit ani úspěšnou existenci bývalé **První československé nototiskárny** v Nových Benátkách. Ano, v Benátkách se tiskly noty pro všechna čs. hudební nakladatelství, noty hudby populární, lidové, ale i hudby vážné. Zakladatelem nototiskárny byl houslový virtuos, absolvent mistrovské školy prof. Otakara Ševčíka, koncertní mistr prof. Kamil Kisch-Trojan, rodák z Týniště nad Orlicí. Nototiskárnu založil 22. 11. 1922. Existovala i po jeho smrti (1941) až do roku 1950, kdy tisk not převzal pražský Orbis. Zásluha prof. Kische a jeho nototiskárny pro hudebnost Benátek je nepopíratelná. **Divadlo** se provozovalo německy pro zámecké panstvo od r. 1723 a pro měšťany česky již r. 1828. Jeho tradici neslo dále městské ochotnické, sokolské i dělnické divadlo, jehož úroveň dostoupila vrcholu činností **Dramatického odboru Kvapil ZK ROH** n. p. Karborundum a jeho účasti na Jiráskově Hronovu r. 1955.

Také **výtvarnictví**, malířství, řezbářství a sochařství vytvořilo v našem městě zájímavá a cenná díla. Vzpomeňme Mikuláše Zateckého, Karla Sokola, Čeňka Melky, Věnceslava Černého, Karla Waltra a ze sochařů v první řadě Fr. Václ. Šeb. Adámka, jeho syna Fr. Josefa i vnuka Jana. Na konci vývoje dalších výtvarníků dospějeme až k dnes již populárnímu keramiku Václavu Černému. - Všechny tři základní umělecké tradice dokazují hloubku uměleckého cítění našeho benáteckého lidu.

Jiří Antoš st.

STOLETÍ BENÁTECKÝCH POŽÁRNÍKŮ

V prvním roce našeho století byl ve Starých Benátkách 8. 7. župní sjezd. O dva roky později oslavil hasičský sbor za účasti sborů ze Starých Benátek, Staré Boleslavi, Sedlce, Zdětína, Chotětova a Jiřic 25. výročí své činnosti. V roce 1903 byl svolán Všehasičský sjezd do Prahy, na kterém bylo přítomno 21 členů sboru z Nových Benátek. Při příležitosti oslav 30. výročí založení uspořádali benátečtí

hasiči dne 8. 8. veřejné cvičení na náměstí v Nových Benátkách. V r. 1908 zakoupil hasičský sbor na Jubilejní výstavě v Praze dřevěný posunovací žebřík, který na této výstavě obdivoval i císař František Josef I. Tento žebřík byl již moderně vybaven a byl v té době prvním a jediným v celém mladoboleslavském okrese.

Na bojiště první světové války narukovalo 12 členů sboru a hasiči v našem městě drželi noční hlídky na staré radnici. Po vyhlášení naší státní samostatnosti byl svolán 2. 9. 1918 župní sjezd v Chotětově. A od té doby byly také zavedeny povinné hlídky hasičů při divadelních představeních, v kinech a při zábavách. V r. 1921 zasáhl sbor při hašení velkého požáru u Kubánků ve Starých Benátkách, v r. 1926 při požáru v továrně Karborundum, při požáru v lázních v Nových Benátkách a požáru lešení na benáteckém vodojemu v r. 1929, v Kochánkách 21. 7. 1931, ve Zdětíně a Brodcích r. 1935 a na velkostatku v Dražicích r. 1936.

V roce 1922 oslavili pak novobenátečtí hasiči 45 let svého trvání na župním sjezdu, který proběhl 9. 7. v Nových Benátkách. Okrskové cvičení na počest 50 let trvání bylo uspořádáno v roce 1927. V příštím roce obdržel sbor diplom za práci, kterou vykonal od založení župy, a o rok později byl velitel hasičů Václav Mach jmenován správou ČZJH v Praze zemským dozorcem.

V roce 1938 bylo hodně členů povoláno do vojenské služby, členky sboru byly zapojeny do samaritánské služby. 5. 3. 1939 byla nařízena župní správou mimořádná valná hromada. Byl vydán zákaz nošení čepic - brigadýrek a bylo doporučeno zemskou jednotou nosit jen lodič-

ky. 17. 6. 1941 bylo koupeno ze sbírek sanitní auto, které bylo přiděleno hasičskému sboru. 10. 12. 1942 koupilo město pro sbor motorovou stříkačku a 100 m hadic. Od 1. 1. 1943 přešla organizace záchranné služby, a tím i sanitní auto do správy obce. V tomto roce přišlo

také nařízení z okresní hasičské jednoty, aby spolkové papíry, obálky a razítka měly text německo-český. V r. 1944 za dozoru MUDr. Jana Figara proběhlo sanitní cvičení a město dalo zavést 11 členům sboru poplachové zařízení do bytu. (ej)

MINULOST A SOUČASNOST

Koncem srpna oslavili benátečtí požárníci sto let své organizované činnosti. Byla to oslava jaksepatří, neboť jsme při ní mohli porovnat vývoj sboru od roku 1877 až po dnešní dobu. O historii nehovořila jen kronika, založená v roce 1902, ale i ukázky staré hasicí techniky z minulého století. A vidět v akci takovou ruční trakařovou stříkačku, to byl zejména pro mladší návštěvníky poučný poznatek o vývoji protipožárních zařízení. Hodně dojmů jsme mohli načerpat i v nově vybudované spolkové místnosti, kde byl vystaven historický prapor, alba fotografií, trofeje z různých soutěží, kordy a přilby a další zajímavé exponáty. Oslav se zúčastnili zástupci OV SPO Mladá Boleslav, MěstNV Benátky nad Jizerou, MěstV Národní fronty, n. p. Karbo a spolu s nimi na osm stovek diváků. Všichni se mohli na vlastní oči přesvědčit, že benátečtí požárníci jsou na červeného kohouta opravdu dobře připraveni. Slouží jim k tomu samozřejmě nová, moderní technika. Vyvrcholením jejího použití bylo námětové cvičení na novobe-

náteckou poštu, přičemž jsme viděli i záchranu osob z patra.

Na vydařené oslavě století benáteckých požárníků, kteří k tomuto výročí vydali pěknou brožurku, se také podílely sbory z Mladé Boleslavi, Kbela, Brodčů a Lyse nad Labem. Posledně jmenovaní předvedli vtipnou grotesku na laické hašení ohně.

(zb, vn)

Z organizací NF - Červený kříž

Vzpomínáme-li vznik Červeného kříže v Benátkách nad Jizerou, musíme si připomenout zejména změnu rozsahu a náplně práce. Vždyť již v roce 1881 pracovala zde skupina dobrovolníků pod hlavičkou samaritánského spolku. Teprve po 1. světové válce vyrostla z tohoto spolku organizace Červeného kříže, která plní daleko širší úkoly ve zdravotnictví. Prvním předsedou byl MUDr. Jan Figar a první jednatelekou byla porodní asistentka s. Klaudie Michelová. Další zakládající členky byly: ss. Anna Němečková, Ella Balounová, porodní asistentka Bár-

tová, Marie Jelínková, Františka Janošíková, později Marie Bártová, A. Syrová, L. Lampertová a pečovatelka s. Jánšská, která obětavě dojížděla do domova důchodců. Schůze se odbyvaly v Nových Benátkách v bývalé radnici, pak v hasičské zbrojnici. Nyní má ČK svoji místnost v bývalé čekárně autobusů na Burze.

Od roku 1955 se v pětiletých cyklech uskutečňují čs. spartakiády, při nichž nemalý podíl měl a má ČSČK, který jako jediná dobrovolná zdravotnická organizace zabezpečoval zdravotnickou službu.

Naše členky se zúčastňují všech veřejných masových akcí (1. máj, sportovní hry, dětské dny atd.), pořádají různé přednášky pro dospívající mládež, aktivně si vedou v boji proti alkoholismu a toxikomanii.

Československý Červený kříž ve spolu-

PTACTVO

K ochraně životního prostředí patří také ochrana ptactva, jehož stav se různými zásahy v přírodě stále zmenšuje. Je to jistě způsobeno i tím, že v poslední době se u chlapců kolem 12 let objevuje více vzduchovek. V přírodě pak střílejí nejen do pochybných terčů, ale i po všem, co je živé. Mnozí rodiče zapomínají, že vzduchovka je určena pouze ke střelbě na standardní terče a děti ji mohou používat jen pod dohledem osob starších 18 let. Bohužel se stává, že jejich školou povinní „lovci“ často stří-

práci se zdravotním střediskem, MěstNV a celou Národní frontou plní široké úkoly ve zdravotnictví, v branné a sociální politice. Neustále zvyšuje podíl na plnění celospolečenských úkolů, vyplývajících ze zabezpečování politiky KSČ.

(rk)

lejí po ptácích, kteří jsou chráněni zákonem (stehlík, datel, vlaštovka, pěnice aj.). Takovéto dobrodružství pak přijde pěkných pár set nebo tisíc korun. Vyhláška o ochraně volně žijících živočichů č. 80/65 Sb. hovoří v tomto směru zcela jasně o zákazu používání praků a vzduchovek k usmrcování drobných živočichů. Ptáci se významnou měrou podílejí na udržování biologické rovnováhy v přírodě a třeba taková sýkora koňadra, i když sama váží jen 17 - 20 g, spotřebuje v létě asi 130 housenek, dlouhých 3 - 4 cm. Proto si ji oblíbili všichni ovocnáři a sadaři, jimž odvede kus záslužné práce. A není to pak škoda, když přežije krůnou zimu, aby padla za obět uneváženému činu? - Pravda, někteří ptáci jsou při svém přemnožení označováni jako škodliví (vrabec domácí a polní, špaček, kos), ale způsob jejich likvidace povolí příslušné orgány oprávněnému uživateli pozemku v rámci jeho řádného obhospodařování. Naše zákonná ustanovení na ochranu přírody a v ní žijících živočichů patří mezi nejpokrokovější na světě, ale samy zákony nám přírodu neochrání. Je proto na každém z nás, aby dbal na jejich dodržování.

Ochrana přírody

Žil jsem mezi hady

Počínaje dnešním číslem začínáme uveřejňovat zajímavé a poutavé vzpomínky RNC. Čeňka Podaného, ředitele benátského muzea, na jeho příhody mezi hady všech kontinentů, na jeho úspěchy ve vědecké práci, v níž před lety patřil mezi 50 registrovaných odborníků v oboru jedovatých hadů na celém světě. Děkujeme mu za ochotnou spolupráci a za množství písemného i fotografického materiálu.

S HADEM V RUKÁVĚ

Málokdo mne dnes zná jako lovce hadů, majitele hadí farmy s divokým osazenstvem a pracovníka na výrobě léků z ha-

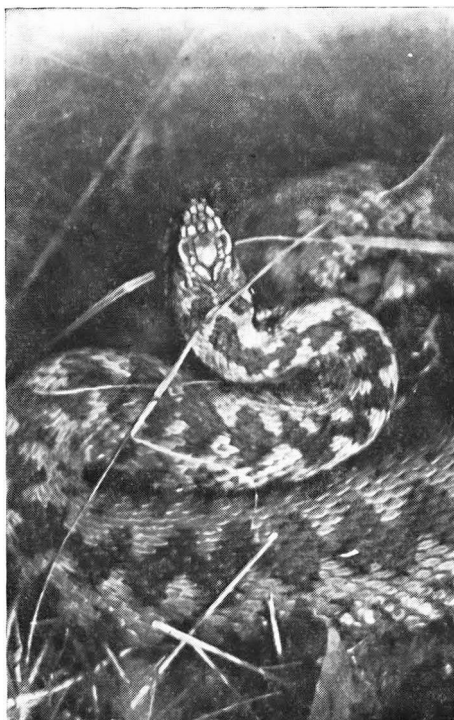
dích jedů. A přece jsem kdysi patřil mezi padesátku světových odborníků na jedovaté hady. Padesátka byla vůbec mým zvláštním číslem: tolikrát jsem byl také uštknut jedovatými hady, ale jen sedmkrát jsem při tom potřeboval sérum proti uštknutí. Mohu říci, že jsem zažil desítky příhod, zábavných i napínavých, o které bych se s vámi rád podělil.

Začnu od Adama. - Již v dětství jsem měl zájem o přírodu. Přes motýly, brouky, zkameněliny a minerály jsem to dotáhl až k hadům. Začal jsem je chytat již ve svých 12 letech na Slovensku v Korytnici, kde bylo velké množství zmijí. Zprvu jsem je ještě zabíjel, ale později

na Oravě jsem je již chytal živé. Lákal mě způsob jejich života, opředený hrůzostrašnými zkazkami, což se mi dokonce podařilo prozkoumat. Během let jsem objevil množství dosud neznámých okolností, které jsem publikoval v denním tisku, např. o výměně jedových zubů u zmijí, o zbarvení samce a samice, později o neznámé chorobě u jedovatých hadů, kterou jsem publikoval v odborném německém časopise (vyneslo mi to za protektorátu nasazení na hadí farmu v Německu), a nakonec jsem se pustil do vědecké výzkumné práce v oboru léčiv z hadích jedů. Ale než jsem se k tomu pokoušel, trvalo to léta. Nejprve to chtělo naučit se německy, anglicky, francouzsky a španělsky (pasivně), abych mohl studovat odbornou literaturu, se kterou jsem se již jako student klasického gymnasia setkal v Národním muzeu v Praze, kam jsem pravidelně docházel a třídil materiály hadů, ještěrek a želv ze zásluh našich sběratelů. Maturita mi pomohla při vniknutí do tajů španělštiny, italštiny a latiny. Již v té době jsem měl jedinečné znalosti s našimi zmijemi.

(Na snímku vidíte naši zmiji obecnou - *Vipera berus* - s typickým „S“ za hlavou před útokem.)

Zjistil jsem, co je dnes běžně známé: že zmije nikdy neútočí, vždy prchá před člověkem, kousne jen z nutnosti. A tak již brzy v mládí jsem se jich přestal bát, nechal si je lézt po ruce, pak postupně „ochočoval“, takže jsem nosil zmije stále v rukávě. Ale stalo se, že mi jednou při dobíhání tramvaje vypadla, což mě nutilo, něco pro své „miláčky“ udělat. Nechával jsem si tedy šit saka s kapsami na zip, v kterých jsem zmije nosil i do gymnasia a všude jinde (též na schůz-

ku s manželkou). Že jsem byl oblíbencem našeho profesora přírodopisu, za kterého jsem někdy vykládal ve třídách, když měl práci v kabinetu, že jsem naopak nebyl oblíben u ostatních profesorů (až ředitele po dohodě s nimi vydal oběžník, že nosit zmije do školy se zakazuje), je více než samozřejmé. Ale o tom a dalších příhodách, často divokých, až za měsíc.

Čeněk Podaný
ředitel muzea

PRVNÍ NA OKRESE

Obilí prošlo vývojem mnoha tisíciletí a je v něm ukryt lidský um od doby, kdy se člověk změnil z lovce a pastevce v usedlého zemědělce. Tehdy začal pěstovat obilky trav, které ho živily. Vybíral klasy s pevnějšími a méně rozpadavými větvemi, sel je a z nich dále vybíral. Díky armádě vědců a zemědělců, kteří dokázali znásobit úrodnost prostého, ale krásného obilního zrna, je pro nás dnes chléb samozřejmostí. Ale není tomu tak dosud všude na světě. A proto obilí dnes rozhoduje o soběstačnosti a

síle států, o nasycení miliard lidí, o míru. Stalo se vskutku strategickou surovinou.

Toto vše si při své práci uvědomovali i naši benátečtí družstevníci o letošních nadmíru obtížných žních. Ty byly zahájeny 28. 7., a sotva se práce dostaly do plného tempa, přišly dvě vlny dešťů a spolu s povodní na Jizeře vážně ohrožily reálný předpoklad rekordní sklizně. Husté porosty s bohatými klasy se během několika dní proměnily v polehlou cupaninu, se kterou si poradili jen ti nejzkušenější kombajnéri.

V této složité situaci rozhodla obětavost lidí a ochota pomoci ze závodů, škol i armády. Žně se staly skutečně věcí všech a tak se podařilo, že 1. září 1977 ve večerních hodinách naše JZD jako první na okrese Mladá Boleslav ukončilo žně. Naše kombajny se již následujícího dne přesunuly na pomoc do JZD Velké Všelisy. Bylo sklizeno celkem ze 347 ha a docí-

len $\varnothing$ ha výnos 41,5 q/ha, z toho u pšenice 45,6 q/ha, u žita 34,8 q/ha, u ječmene 42,4 q/ha, přes značné ztráty na polehlých a přezrálých porostech. I s úkoly státního nákupu se naše JZD čestně vyrovnalo a splnilo dodávku na 105 %. Důstojná tečka za letošními žněmi byla udělána na dožínkové slavnosti, uspořádané 9. září v chatě v Okrouhlíku. (st)

Letošní deštivé počasí připravilo našim zemědělcům nejednu horkou chvíli. Proto pracující n. p. Karbo ochotně nastupovali na pomoc ohrožené úrodě všude, kde toho bylo třeba. Záběr M. Černého je ze sklizně máku v JZD Družba Mečeříž-Slivna.

ZBYTEČNÉ OBAVY

1. září 1976 se stalo mezníkem ve vývoji našeho školství. Tímto dnem byla do všech ročníků základních škol uvedena nová koncepce výchovy a vzdělávání dětí, podstatně odlišná od tzv. školy tradiční. V letošním školním roce se pracuje podle nového projektu školské soustavy v 1. a 2. postupném ročníku. Nové věci vždy budí zájem veřejnosti a také pochybnosti. Než byla nová kon-

cepce zavedena na všechny školy, byla vyzkoušena na mnoha experimentálních školách v celé republice. Praxe potvrdila její přednosti.

Je pravdou, že práce je nyní obsahově náročnější, ale také pestřejší, pro děti zajímavější a efektivnější. Nic se neomílá do nekonečnosti, střídají se metody práce, činnost dětí je diferenciována. Velká váha se klade na samostatnou práci žáka ve vyučovací hodině, převážnou část jsou všechny děti plně zaměstnány samostatnou prací.

Velkou pozornost budí především nové pojetí matematiky. Kolují různé pochybnosti o konečném efektu této přestavby matematiky. Můžeme říci, že zbytečně. Matematika se stává pro děti jedním z nejlákavějších předmětů. Stačí, když se zeptáte loňských prvňáčků, co se jim ve škole nejvíce líbí. Množinové počty se opírají především o úsudek.

Neumí sice prozatím počítat jako když bičem praská (to je však otázka času a cviku), zato dokáží za půl roku řešit rovnice, sestavit rovnici ke slovní úloze, řešit poměrně složité nerovnosti a nerovnice. V současné době již počítají s písmenem jako s číslem. Jde to všem dětem dobře. Počáteční potíže některých dětí byly překonány, neboť i s tím nová koncepce počítá. Učivo se opakuje v různých formách.

Nová koncepce je obtížnější především pro učitele. Klade velké nároky na přípravu, využívání moderních vyučovacích

pomůcek, na využívání vyučovacího času. Konečně byly také vyslechnuty hlasy lékařů a učebnice byly rozděleny na tři díly, takže se značně snížila váha školních brašen.

Učitelé jsou pro tuto práci proškoleni a připraveni. Máme i dobrou materiální připravenost pro tuto práci.

Úspěch nové soustavy závisí také na spolupráci rodičů, na jejich přístupu ke škole, na jejich přístupu k domácí přípravě žáků do školy.

Božena Štýsová - 1. ZDŠ

POČET NEMOCÍ SNÍŽEN

Nahlédneme do statistik, do konkrétních čísel, která porovnávají v okrese počet různých chorob v roce 1976 s rokem letošním. Na štěstí jsou příznivá. Počet neurotických nemocí klesl oproti loňskému roku ze 109 na 99 případů. Příznivé zprávy dostáváme o akutních infarktech, kterých bylo o 11 méně než loni. Na druhé straně počet ostatních srdečních chodob vzrostl z 95 na 105 případů. Akutních zánětů horních cest dýchacích bylo

loni 3775, letos již jen 2895. Konstatujeme i snížení počtu nemocí ústrojí močového a pohlavního - loni 575, letos 509 případů. Díky zvýšené opatrnosti v zaměstnání klesl počet pracovních úrazů z 872 na 789. Ve většině případů jsme zaznamenali pokles počtu chorob a doufáme, že v roce 1978 budeme ještě více spokojeni.

J. Pokorná

Na slovíčko

Tentokrát jsme zavítali do benátské prádelny, kde je vedoucí soudružka Marie Mlejnková. V přátelském rozhovoru jsme se dozvěděli řadu zajímavých skutečností.

Jak dlouho pracujete v této funkci?

Asi jedenapůl roku. Práce ve starých provezech je namahavá, neboť máme velmi starý a opotřebovaný strojový park, potíže s údržbou a rovněž sociální zařízení je na nízké úrovni.

Ale i přesto máte dobré výsledky. Jak to děláte?

Maximální úsilím zaměstnanců prádelny. Lví podíl na čistotě prádla má prádelna, ale i ostatní ženy musí vyvinout zvýšené úsilí, aby výsledky byly takové, jaké jsou. - Pro lepší představu snad několik čísel. Měsíčně vypereme, vyžehlíme a vyexpedujeme 300 q prádla. To znamená, že za jeden pracovní den projde rukama našich žen 15 q prádla. My u nás např. vůbec nepoužíváme odbarvovačů. Ještě před pracím procesem třídíme prádlo podle barevnosti. To znamená, že prá-

dlo určité barvy se vyváří a pere odděleně.

S čím jste spokojena?

Spokojena jsem s pochvalou zákazníků a s dobrou pověstí našeho podniku v širokém okolí. Mnozí občané určitě nevědí, v jakých podmínkách pracujeme a kolik námahy nás stojí, než se špinavé prádlo zaskví čistotou.

Jaká je koncepce rozvoje vašeho oboru? Co může spotřebitel v příštích letech očekávat?

Kapacita je maximálně využita. To znamená, že i kdyby se zájem o naše služby zvětšil, nemohli bychom ho uspokojit, a to především z důvodů, o kterých jsem již hovořila. Ovšem existuje naděje na zlepšení situace - adaptace a rozšíření provozoven o další prostory. Se započatím realizace se počítá ještě v této pětiletky. Jistě selepší i kritická situace se sociálním zařízením, které si naše pracovnice za obětavou práci rozhodně zaslouží.

Rozmlouvala BŠ

DOTAZY A ODPOVĚDI

Na dotaz občana A. B. z Benátek, jak to bude vypadat se zásobením palivy v letošní zimě, nám odpověděl soudruh Oldřich Balík, předseda obchodní komise MěstNV.

Vzhledem k palivoenergetické situaci v celém našem národním hospodářství a pro zajištění plynulého zásobování palivy v r. 1977 přijala vláda ČSSR dne 3. 11. 1976 svým usnesením č. 275 opatření k zásobování pevnými palivy v roce 1977. I když ve srovnání s rokem 76 došlo letos ke zvýšení fondů o 4 690 t pro okres Mladá Boleslav, přistoupilo se opět k řízenému prodeji. Zásobování palivy bude zabezpečováno následovně.

Prodej domácnostem s normálním vytápěním bude prováděn do výše průměrných dodávek za uplynulé dva roky. Prodej domácnostem s ústředním topením bude prováděn podle stanoveného výměru. Prodej koksu bude prováděn podle regulačních směrnic ONV - odbor obchodu. Prodej organizacím nesmí přesáhnout úroveň předcházejícího roku, popřípadě množství stanovené v H. S. Na potvrzení nebo prohlášení funkcionářů národního výboru o tom, že domácnost nemá čím topit, budou objednávky vyřizovány ihned, v třídění, které má sklad momentálně k dispozici.

Čestný název BSP byl 8. září propůjčen kolektivu pracovníků městského muzea a knihovny. Bronzové odznaky I. stupně odevzdala šesti členům brigády soudružka Jiřina Poupová, členka krajského výboru Odborového svazu zaměstnanců umění, kultury a společenských organizací. Blahopřejeme!

POSLEDNÍ ZPRÁVY

Vítězem šachového turnaje v bleskové hře, který pořádal koncem září šachový oddíl TJ Karbo, se stal zkušený bezenský „blickař“ KRBEČEK před domácím PETREM a dalším hráčem Bezna SOUČKEM. II. ročník turnaje byl organizačně dobře zajištěn, vítězové obdrželi knihy. (zb)

Zkušený tenisový tandem **Matuna - Voborník** neobhájil loňské prvenství v turnaji čtyřher a letos se musel spokojit až s třetím místem spolu s dvojicí **Bartoň - Růžicková**. Na druhém místě skončili **Chyský st. - Duštír** a putovní pohár si

odnesli **Chupík s Hýskem**. Tato zajímavá soutěž si v našem městě vytváří dobrou tradici, věrme, že si ji udrží i do budoucna. (zb)

Prodám motocykl JAWA 50 ccm, v chodu, neodhlášen. Zn.: 500 Kčs".

Prodám akvárium na 130 l včetně vzduchovacího motorku Silenta, transformátor na 24 V a tropické rybky. Zn.: „I jednotlivě“.

Řešení rébusu z minulého čísla je toto: TLUSTÉ STREVO (tlusté s těe v o)

sport

VODNÍ SLALOM

Oddíl vodního slalomu patří mezi nejagilnější oddíly TJ Karbo. Jeho akce, ať již sportovní, nebo kulturně společenské, nesou již po léta známku kvality a patří mezi nejvyhledávanější. Abychom získali pár informací o práci oddílu, požádali jsme jednatele, s. M. Celnera, o rozhovor.

Jak hodnotíte letošní sezónu po sportovní stránce?

I když ještě není konec sezóny, můžeme s uspokojením konstatovat, že výkonnost se neustále zvyšuje. Největší vzestup nastal letos u mladých závodníků, a to nejvýraznější u žáků, kde Kubričanová, Stavarová a Semerádová získaly po ročním závodění již III. VT dospělých, což zatím nepamätujeme. Rovněž žáci Ročejdl a Divíšek zaznamenali růst sportovní úrovně, když si na kajaku vybojovali II. VT dospělých. Tím přispěli k aktivům úspěšné práce trenéra II. tř. L. Semeráda, který věnuje svůj volný čas mládeži, přestože je sám špičkovým závodníkem ČSR. Dále se musíme zmínit o D. Pilnáčkové, příkladné reprezentantce ČSSR v kategorii juniorek. Na posledních závodech při trojutkání NDR-Polsko-ČSSR v Polsku obsadila ve své kategorii první místo. Již

po dva roky je zařazována mezi 10 nejlepších sportovců našeho okresu.

Kolika závodů jste se letos zúčastnili, jakých výsledků jste dosáhli?

Zatím jsme se zúčastnili 29 závodů, ve kterých jsme získali řadu úspěchů.

D. Pilnáčková se stala juniorskou mistryní ČSSR na kajaku. Krajskými přeborníky dorostu na deblkajaku se stali Vlasta - Oláh a v mladších žácích Ročejdl a Stavarová.

Jak hodnotíte letošní závody v Benátkách?

Vzhledem k dobrému geografickému položení našeho sportovního areálu se do Benátek tradičně sjíždí špička našeho vodního slalomu. V této tradici probíhaly závody i letos a chceme v ní pokračovat i v příštích letech.

Jaké akce připravujete do budoucna?

Na příští rok jsme pověřeni uspořádáním KP a samozřejmě bude probíhat již devátý ročník závodů O štít města Benátek. Kandidujeme na pořádání vrcholového závodu 1. VT na jedné z nejhezčích tratí ve Špindlerově Mlýně.

Z kulturně společenských akcí to bude v listopadu tradiční taneční zábava v sokolovně TJ Karbo. - Naš oddíl obhazuje titul vzorný oddíl 1. stupně, a proto chceme všechny body našeho závazku splnit. Vlastními silami si postavíme dalších 15 lodí, čímž uspoříme 30 tis. Kčs proti ceně lodí kupovaných. Uroveň naši práce hodláme udržet jak po stránce sportovní, tak i kulturně společenské.

Rozmlouval JK

P R O D E J

Prodám převodový transformátor třífázový (3X380, 3X220, 20X10 kW). Značka: „Adres. v red.“

Prodám sporák na uhlí FIKO 50. Zn.: „Téměř nepoužitý“.

Prodám lednici Elektrosvit 75 l za 900 Kčs. Zn.: „Kvalitní“.

Prodám harmoniku - piánovku Rigoletto, Zn.: „60 basů“.

Prodám sedací soupravu (pohovku a 2 křesla). Zn.: „Rok výroby 1974“.

Prodám kamna na koks na ústřední topení ETERNAT II. Zn.: „28 tis. cal.“.

Prodám el. pračku ROMO AUTOMATIC R - 57 na třífázový proud 3X380 V, max. příkon 5 kW. Zn.: „Adresa v redakci“.

K O U P Ě

Koupím sbírku známek. Nerozhoduje cena, ale kvalita. Zn.: „Sběratel“.

P O D Ě K O V Ā N Í

Děkuji všem přátelům a známým, vedení n. p. Karbo, zástupcům provozu obráběcího PZ II za květinové dary a účast na pohřbu mého manžela **Rudolfa Štrobacha**. Za slova útechy děkuji s. Kulichovi a Draslarovi.

Blažena Štrobachová - manželka

Spojené závody na výrobu karborunda a elektritu n. p.

NOSITEL ŘADU PRÁCE
BENÁTKY NAD JIZEROU

přijmou do svého kolektivu následující pracovníky

- Zámečníky, instalatéry, zedníky, truhláře, tesaře, pokrývače
- Vyučené i nevyučené pracovníky do výrobních provozů
- Ženy na zaučení do výrobních i pomocných provozů
- Absolventy s úplným středním odborným vzděláním strojího, chemického a keramického směru

Bližší informace podá úsek pro kádrovou a personální práci
telefon 916 131 - 3, linka 277

22. 10. 1977 bude otevřena **výstava ZUČ domácích kutilů** v internátě v Benátkách II, kterou pořádá naše Osvětová beseda. Exponáty budou přijímány 18. a 19. 10. od 15 do 18 hodin, samostatná výstava bude otevřena od 22. 10. do 31. 10., v sobotu a neděli od 10 do 12 a od 13 do 17 hodin.

26. 10. 1977 vystoupí v záložně vítězka intervizní soutěže v Sopotech, zpěvačka **Helena Vondráčková** - Pořádají SSM města a n. p. Karbo - Blížší údaje na plakátech.

3. 11. 77 - **Zahájení oslav Měsíce čs.-sovětského přátelství** - Večer ruské a české opery. Učinkují sólisti Státního di-

Děkuji všem přátelům a známým za projevenou soustrast nad úmrtím mé manželky **Antonie Jechové**, bývalé zaměstnankyně n. p. Karbo. Děkuji za květinové dary a za slova útěchy s. Daliborové. Rudolf Jecha, manžel a děti s rodinami

vadla Zd. Nejedlého z Ústí nad Labem. Sál n. p. Karbo - Začátek v 19 hodin.
5. 11. „**Jak děti zachránily svět**“ - Divadelní představení pro děti, hraje soubor z Dobrovice - Sál zázložny - Začátek v 15 hodin.

Každý čtvrtek v měsíci říjnu od 13 - 16 hod. budou v zasedací síni ZV ROH n. p. Karbo probíhat konzultace k nemocenskému pojištění (přidavky na děti).

Slavnostní veřejné schůze UO KSČ a občanských výborů se budou konat v těchto termínech:

17. 10. v Benátkách II v internátě, začátek v 18 hodin.

17. 10. v Benátkách II v sále n. p. Karbo, začátek v 19 hodin.

18. 10. v Benátkách I v sále DS, začátek v 19 hodin.

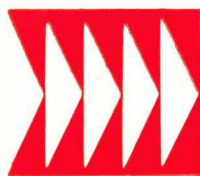
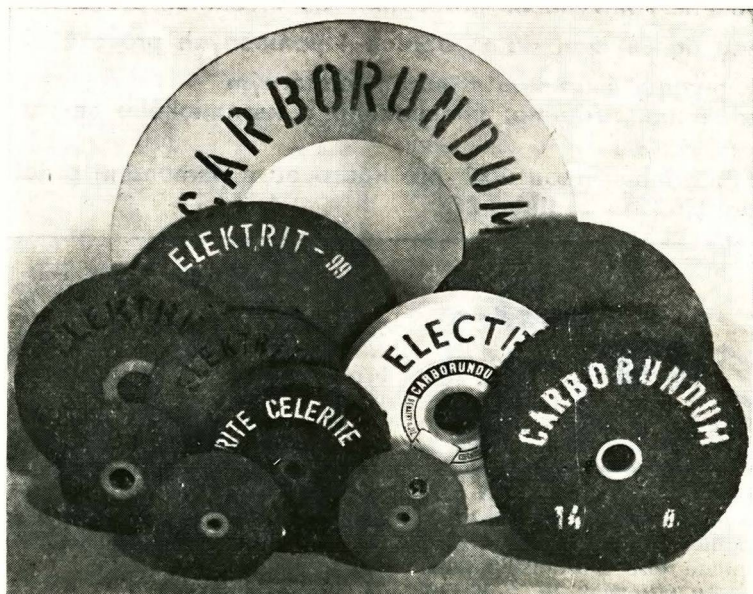
18. 10. v Benátkách III v restauraci Na vyhlídce, začátek v 19 hodin.

28. 10. v Sedlci v restauraci, začátek v 19 hodin.

Vydává MěV NF v Benátkách n. J.
Řídí redakční rada - Odpovědný redaktor Pavel Hlaváček
Náklad 1400 výtisků

Tisknou Středočeské tiskárny provoz 29 v Benátkách nad Jizerou
Povoleno odborem kultury ONV Ml. Boleslav, č. j. 217/76-456/4
Vydáno 10. 10. 1977 v Benátkách
Cena 1 Kčs - Vychází měsíčně

CARBORUNDUM ELECTRITE

BROUSICÍ NĀSTROJE A POMŮCKY
BROUSICÍ ZRNA A MIKROZRNA
ŽĀRUVZDORNĚ HMOTY A STAVIVA

Spojené závody na výrobu
Karborunda a elektritu
národní podnik
Nositel Řádu práce
BENÁTKY NAD JIZEROU

